

Betænkning afgivet af Transportudvalget den 31. maj 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om anlæg af Lynetteholm

[af transportministeren (Benny Engelbrecht)]

1. Ændringsforslag

Transportministeren har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Et flertal i udvalget (S, V, DF, SF, RV, KF, KD og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, SF, RV, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL og NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1-5. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 6.

Et *andet mindretal* i udvalget (KD) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (Susanne Zimmer (UFG)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Enhedslisten, Alternativet og Susanne Zimmer (UFG)

Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget og Susanne Zimmer (UFG) konstaterer, at eksperter inden for VVM-processer har sat spørgsmålstegn ved lovligheden af den gennemførte miljøvurdering af projekterne, der er omfattet af lovforslaget. Dette er fremført i forskellige avisartikler, bl.a. i artiklen »Halv VVM for Lynetteholm er imod reglerne« bragt i Politiken den 27. februar 2021 og i forbindelse med eksperthøringen afholdt i Transportudvalget den 20. maj 2021.

EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) konstaterer ligeledes, at der fra flere sider er rejst kritik af, at miljøvurderingen ikke medtager vigtige aspekter omkring påvirkningen af nærliggende habitatområder. Denne kritik blev underbygget af professor i miljøet Ellen Margrete Basse i eksperthøringen i Transportudvalget den 20. maj 2021, hvor hun gav udtryk for, at processen var mangelfuld. Dette drejer sig bl.a. om vurderingen af saltbalancen i Øresund og den mulige påvirkning af plante- og dyreliv ved klappning i Køge Bugt. Derudover konstaterer EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG), at de svenske myndigheder har været meget kritiske over for dele af projektet og miljøvurderingen, og at de fortsat mener, at samrådsprocessen om de miljømæssige konsekvenser i henhold til Espookonventionen ikke er fyldestgørende eller afsluttet. Ligeledes stiller EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) sig uforstående over for, at HELCOM-samarbejdet ikke er blevet orienteret om lovforslagets konsekvenser for Østersøen.

EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) finder det også yderst problematisk, at vurderingerne af de forventede jordmængder efter EL's, ALT's og Susanne Zimmers (UFG) opfattelse ikke nødvendigvis er retvisende og er behæftet med meget stor usikkerhed. Dette kan efter EL's, ALT's og Susanne Zimmers (UFG) opfattelse resultere i, at hele projektet ikke kommer til at være selvfinansierende, i tilfælde

af at der ikke er overskudsjord nok, ligesom EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) også finder det yderst utilfredsstillende, at der fortsat mangler bevis for, at jorddeponiet på Lynetteholm er selvfinansierende, da der ikke er forelagt et anlægsbudget for nyttiggørelsesdepotet.

EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) ønsker, at behandlingen af lovforslaget udskydes for at give tid til at gennemføre en fuld VVM-redegørelse, som omfatter det, som EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) opfatter som det samlede projekt. Det indebærer en vurdering af den forventede byudvikling og den dertilhørende infrastruktur, havnetunnel/Østlig Ringvej og metro samt flytning af rensningsanlægget Lynetten ud over den fremsatte anlægslov, hvorved Folketinget vil få forelagt de samlede miljøkonsekvenser af et af danmarkshistoriens største anlægsprojekter.

EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) bemærker desuden, at lovbehandlingen efter EL's, ALT's og Susanne Zimmers (UFG) opfattelse har været forceret. Dette understreges af, at langt fra alle spørgsmål, der var indsendt rettidigt gennem Transportudvalget i forbindelse med lovbehandlingen, er blevet besvaret inden for den fastlagte svarfrist.

EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG) kan ikke støtte lovforslaget.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at etablering af Lynetteholm giver et vigtigt bidrag til kystsikring af København. Øen vil betyde, at der etableres et kystlandskab på størrelse med Fælledparken, og den giver samtidig mulighed for at bygge et stort antal boliger og arbejdspladser, herunder 4.000 eller flere almene boliger, som vil være attraktive, fordi de ligger tæt på både indre København og havet. Der vil endvidere være mulighed for at udlægge en stor del af Lynetteholm som bilfrit område, og øen vil dermed kunne blive en delvis bilfri bydel. SF mener, at det alt sammen er gode argumenter for projektet, men understreger samtidig, at der også er en række miljømæssige udfordringer, som skal løses.

Selv om der foreligger planer for en fuldt udbygget Lynetteholm, tager man med lovforslaget kun stilling til etablering af selve øen, herunder kystlandskabet. Det er sandsynligt, at Folketinget og regeringen senere vælger at gå videre med projektet, men man er hverken juridisk eller økonomisk bundet til dette, idet etableringen af selve øen forventes enten at være økonomisk selv bærende eller give økonomisk overskud.

På trods af denne uafhængighed havde det været hensigtsmæssigt med en strategisk miljøvurdering (SMV) af det samlede projekt. Det er ikke sket, og derfor er det helt nødvendigt, at den laves fremadrettet for den resterende del af projektet, fordi de forskellige elementer i form af både byggeri, trafikforbindelser og den resterende kystsikring er gensidigt afhængige af hinanden – byggeriet skal nemlig (med)finansiere trafikforbindelserne, og trafikforbindelserne er en forudsætning for, at der kan etableres en ny bydel på Lynetteholm, ligesom både kystsikringen og vejforbindelsen til øen kan påvirke miljøforholdene i Øresund.

Ser man på miljøvurderingerne af det aktuelle lovforslag – dvs. alene miljøvurderingerne af anlægget af selve øen Lynetteholm – er der rejst kritik af, at vurderingerne ikke har været grundige nok og ikke lever op til de krav, som Danmark er forpligtet til at overholde i EU, herunder vandramme- og habitatdirektiverne. SF vurderer, at der meget vel kan være grundlag for denne kritik. Omvendt har transportministeren og Kammeradvokaten vurderet, at forslaget lever op til kravene. Eftersom det alene er regeringens ansvar, at krav og regler fra EU bliver fulgt, stemmer SF for lovforslaget på trods af denne betænkelighed, såfremt nedenstående ønsker bliver opfyldt, idet det understreges, at SF gerne havde set en grundigere proces. Ønskerne er som følger:

- Der er peget på forskellige miljøproblemer i forbindelse med etableringen af Lynetteholm. For SF er det vigtigt, at disse søges imødegået, og der bør derfor etableres erstatningsarealer med ålegræs i dobbelt så stort omfang som det areal, der fjernes i forbindelse med anlægget af øen. Der bør ligeledes etableres en marin park med stenrev m.v. til gavn for havnaturen, og der skal ske fuld kompensation for den udledning af næringsstoffer, som vil forekomme i forbindelse med anlægsarbejdet.
- Samtidig lægger SF vægt på, at det efterfølgende afprøves, om de relevante regler er fulgt, og at der så godt som muligt efterfølgende rettes op på konsekvenserne heraf, hvis dette ikke viser sig at være tilfældet. SF vil følge denne proces tæt, både i forhold til den relevante danske lovgivning og i forhold til EU's krav og regler.
- Sluttelig er der brug for en samlet strategisk miljøvurdering (SMV) for projektets resterende faser, som også inddrager effekterne af anlægget af selve øen Lynetteholm.

Kristendemokraterne

Kristendemokraternes medlem af udvalget er ikke principielt imod anlæg af Lynetteholm, men KD mener, at det miljømæssige beslutningsgrundlag er ufuldstændigt, og at den planlagte finansiering af infrastrukturen potentielt vil påføre grundpriserne en så markant forøgelse, at det risikerer i urimelig grad at trække prisniveauet for en bolig op, og at dette vil påvirke de generelle priser på boliger i hovedstaden og vanskeliggøre KD's ønske om blandede byer og plads til alle. Derfor stemmer KD hverken for eller imod lovforslaget.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *transportministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af KD og Susanne Zimmer (UFG)):

Til § 1

1) I *stk. 6* ændres »klapning« til: »klappladser«.
[Sproglig præcisering]

Til § 5

2) I *stk. 1* ændres »udførelse« til: »gennemførelse«.
[Sproglig præcisering]

Til § 6

3) I *stk. 1* ændres »udførelse« til: »gennemførelse«.
[Sproglig præcisering]

Til § 9

4) I *stk. 6* ændres »anlæggelsen« til: »gennemførelsen«.
[Sproglig præcisering]

Til § 14

5) *Stk. 2* affattes således:
»*Stk. 2.* Ekspropriation efter denne bestemmelse sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.«
[Præcisering af, at ekspropriationsprocesreglerne kun gælder, hvis der ikke kan indgås en aftale]

Af *transportministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF, SF, RV, KF, LA og ALT):

Til bilag 1

6) *Bilag 1* affattes som bilag 1 til denne betænkning.
[Ny linjeføring af adgangsvej]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

I det fremsatte lovforslag er det foreslået i *stk. 6*, at kort over klapping, jf. *stk. 1*, nr. 7, fremgår af bilag 3.

Der foreslås en sproglig præcisering, således at klapping ændres til klappladser. Ændringen har ingen indholdsmæssige konsekvenser.

Til nr. 2-4

Der er tale om et forslag til en sproglig ændring, af hensyn til at der anvendes konsekvent ordvalg igennem hele lovforslaget. Ændringen har ingen indholdsmæssige konsekvenser.

Til nr. 5

Det foreslås, at ekspropriation efter denne bestemmelse sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. § 14, *stk. 2*, som fremsat kan læses, som om der kan indgås aftale om lovvalget.

Ekspropriation efter denne bestemmelse sker altid efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom i de tilfælde, hvor der ikke kan indgås aftale om frivillig salg af den ejendom, som eventuelt skal bruges til projektet. Indgås der frivillig aftale, finder reglerne i ekspropriationsprocesloven ikke anvendelse i det omfang. På den baggrund foreslås det, at bisætningen om aftaleelementet helt udgår af bestemmelsen.

Til nr. 6

Af det fremsatte lovforslag fremgår kortbilag 1, som illustrerer dels omkredsen af den kommende halvø, som Lynetteholm vil udgøre, dels den nye adgangsvej, som skal anlægges på det nordøstlige Amager, jf. den brune stiplede linje.

Der foreslås en mindre justering af linjeføringen af adgangsvejen hen over Kraftværkshalvøen. Udviklingselskabet By & Havn I/S har således siden lovforslaget blev fremsat haft yderligere dialog med ledningsejerne i området, hvilket har resulteret i en fælles forståelse af en justeret linjeføring for adgangsvejen, således at projektet kan gennemføres til mindst mulig gene for ledningsejerne. Justeringen har ingen konsekvenser for de miljømæssige vurderinger i projektet.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. april 2021 og var til 1. behandling den 5. maj 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transportudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transportministeren sendte den 19. januar 2021 dette udkast til udvalget, jf. TRU alm. del – bilag 122. Den 29. april 2021 sendte transportministeren hørings svarene og et høringsnotat til udvalget.

Eksperthøring

Transportudvalget afholdt den 20. maj 2021 en offentlig eksperthøring om lovforslaget.

Tekniske gennemgange

Transportministeren har den 17. maj 2021, den 25. maj 2021 og den 31. maj 2021 over for udvalget afholdt tekniske gennemgange af lovforslaget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 35 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 20 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til transportministeren og 1 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse, som disse har besvaret i 3 samråd med udvalget henholdsvis den 21. maj 2021, den 25. maj 2021 og den 27. maj 2021.

til skriftlig besvarelse, hvoraf transportministeren har besvaret 179 spørgsmål og miljøministeren har besvaret 1 spørgsmål. De øvrige spørgsmål forventes besvaret inden 2. behandling.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 187 spørgsmål til transportministeren og 1 spørgsmål til miljøministeren

Henrik Møller (S) Tanja Larsson (S) Jeppe Bruus (S) fmd. Jesper Petersen (S) Torsten Gejl (ALT) Malte Larsen (S) Orla Hav (S) Thomas Jensen (S) Andreas Stenberg (RV) Jens Rohde (KD) Rasmus Helveg Petersen (RV) Anne Valentina Berthelsen (SF) Karsten Hønge (SF) Rasmus Vestergaard Madsen (EL) Eva Flyvholm (EL) Susanne Zimmer (UFG) Kristian Pihl Lorentzen (V) Hans Andersen (V) Hans Christian Schmidt (V) nfm. Ellen Trane Nørby (V) Peter Juel-Jensen (V) Martin Geertsen (V) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Niels Flemming Hansen (KF) Mads Andersen (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7

Bilag 1

